

Pamiętamy o kipczackim rodowodzie

Przedstawiciele organizacji karaïmskich na spotkaniu z kazachską ekspedycją naukową

Republika Kazachstanu odgrywa wiodącą rolę w Azji Środkowej w wielu dziedzinach, w tym w zakresie gospodarczym, by wspomnieć tylko realizowany z ogromnym sukcesem gigantyczny projekt Nowy Jedwabny Szlak, którego celem jest przywrócenie historycznej roli tego kraju jako ogniwa łączącego Azję z Europą i przekształcenie go w centrum biznesowe i tranzytowe, czy tegoroczną wystawę światową EXPO-2017 w Astanie, której motywem przewodnim jest hasło „Energia przyszłości”. Mało kto natomiast wie, że w Kazachstanie zamieszkują przedstawiciele aż 130 grup etnicznych. I właśnie tematyka etniczna okazuje się być jednym z ważnych pól zainteresowań władz Republiki na szczeblu centralnym.

W czerwcu bieżącego roku przedstawiciele organizacji karaïmskich zostali zaproszeni przez radcę-ministra Ambasady Kazachstanu w Warszawie Murata Zhakypbekova na spotkanie z delegacją naukowców i dziennikarzy z Kazachstanu, którzy przybyli do Warszawy w celu zbadania śladów narodów tureckich w Europie, w tym i w Polsce. W zaproszeniu wskazano na zainteresowanie członków przy-

bywającej delegacji historią i dniem dzisiejszym polskich Tatarów i Karaïmów.

Gospodarzem spotkania, które odbyło się 26 czerwca tego roku, był nowo mianowany ambasador nadzwyczajny i pełnomocny Kazachstanu w Polsce Margulan Baimukhan. Polscy Karaïmi reprezentowani byli przez prof. Szymona Pileckiego, przewodniczącego Karaïmskiego Związku Religijnego, Mariolę Abkowicz, przewodniczącą Związku Karaïmów Polskich, a także piszącego te słowa, prezesa Zarządu Fundacji Karaïmskie Dziedzictwo. Ze strony społeczności polskich Tatarów w spotkaniu wziął udział prof. Selim Chazbijewicz niedawno mianowany na stanowisko ambasadora Rzeczypospolitej w Kazachstanie i Kirgistanie. Zaproszeni byli również Józef Bryll, prezes zarządu Stowarzyszenia Współpracy Polska-Wschód oraz Władysław Sokołowski, były ambasador RP w Kazachstanie, obecnie Kierownik Zakładu Stosunków Międzynarodowych i Dyrektor Instytutu Studiów Azjatyckich Wyższej Szkoły Stosunków Międzynarodowych i Komunikacji Społecznej w Chełmie. Inicjatorem przedsięwzięcia i kierownikiem ekspedycji kazachskich naukowców i dziennikarzy był Sapar Iskakov, podróżnik i filantrop, prezes filii Międzynarodowej Fundacji Społeczno-Charytatywnej im. S. Nurmagambetowa w Astanie, profesor Międzynarodowej Akademii Turystyki i Sportu w Moskwie, któremu towarzyszyli doktor nauk geograficznych Ordenbek Mazabayev, profesor Euroazjatyckiego Uniwersytetu Narodowego im. L. N. Gumilova w Astanie oraz Zhaksylyk Sabitov, doktor nauk historycznych, kierownik naukowy projektu DNA-Szeżere, docent Katedry Religioznawstwa w Uniwersytecie im. L. N. Gumilova. Obecni byli również dziennikarz kazachskiej telewizji Chabar-24 i operator telewizyjny kanału Pierwsza stacja Eurazja.

Ze względu na fakt, że dzień spotkania był jednocześnie pierwszym dniem oficjalnego objęcia stanowiska przez ambasadora

Inicjator przedsięwzięcia Sapar Iskakov przedstawił cele i zakres ekspedycji śladami ludów kipczackich.

Fot. Ambasada Kazachstanu

Dzieje Karaimów w Polsce i na Litwie naświetlił zebrany prof. S. Pilecki.

Margulana Baimukhana i w godzinach porannych składał on Listy Uwierzytelniające na ręce Ministra Spraw Zagranicznych, zebranych przywitał radca-minister ambasady Murat Zhakypbekov. Następnie głos zabierali wszyscy obecni. Profesor Selim Chazbijewicz opowiedział o historii Tatarów od czasów najdawniejszych do współczesnych. Przedstawiciele organizacji karaimskich mówili kolejno o historii i współczesności społeczności Karaimów polsko-litewskich. Kierownik kazachskiej ekspedycji do wielu krajów Azji i Europy śladami ludów tureckich, a ściślej kipczańskich, przedstawił jej zadania, wspierane przez najwyższe władze Kazachstanu, mające na celu „odbudowę ducha narodu, czyli tradycji Deszt-i-Kipczak (Stepu Kipczańskiego)”. Naukowcy zbierają dane o ludach tureckich, ze szczególnym naciskiem na wspólne korzenie potomków szczepów kipczańskich, których reprezentantami są m.in. Tatarzy i Karaimi. Jest to część większego projektu badania i jednoczenia rodziny ludów kipczańskich w odniesieniu do ich wspólnej historii i tradycji.

Ambasador Margulan Baimukhan, który dołączył do zebranych wprost z MSZ, podkreślił m.in. wagę realizowanego przez ekspedycję projektu, a także nadmienił, że bez wątpienia zapamięta naszą wizytę szczególnie, jako że jest to jego pierwsze oficjalne spotkanie po objęciu stanowiska. Należy dodać, że pan

ambasador pięknie mówi po polsku, jest bowiem m.in. absolwentem Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, niemniej jednak językiem spotkania był zrozumiały dla wszystkich jego uczestników rosyjski. Po zakończeniu części oficjalnej dr Zhaksylyk Sabitov pobrał od prof. Szymona Pileckiego i niżej podpisanego materiał genetyczny, który po zbadaniu trafi do bazy danych DNA-Szeżere. Wyniki mają być opisane do końca bieżącego roku. Nazwa tego projektu naukowego oznacza po kazachsku ‘rodowód’.

Adam J. Dubiński

Próbki karaimskiego DNA zostały włączone do genetycznego archiwum gromadzonego przez ekspedycję.

